

απόψεις

Τα στοιχεία για την απασχόληση κατά την τελευταία πενταετία και η φορολογική υπερβάρυνση

Στο εβδομαδιαίο δελτίο του ΣΕΒ για την ελληνική οικονομία και τις επιχειρήσεις, περιλήφθηκε πρόσφατα η ειδική έκθεσή του για τη μισθωτή εργασία της χρονικής περιόδου 2014-2017. Μεταξύ των πολλών εξαιρετικά ενδιαφερόντων στοιχείων που έχουν περιληφθεί και αναλυθεί στην έκθεση αυτή, αναφέρουμε τα ακόλουθα.

Κατά το χρονικό διάστημα 2008 και 2013, στη μεγάλη υφεσιακή βύθιση της ελληνικής οικονομίας, οι απασχολούμενοι μειώθηκαν κατά 859.000 άτομα, με κάποιους επιμέρους κλάδους να υφίστανται τη μεγαλύτερη πίεση, όπως αυτός του εμπορίου (20%), των κατασκευών (48%) και της μεταποίησης (32%). Από το έτος 2013, άρχισε δειλά-δειλά η απασχόληση να αυξάνει, κυρίως σε κλάδους όπως ο τουριστικός, παρόλο που οι τουριστικές ροές στη χώρα την τελευταία 5ετία έχουν σχεδόν διπλασιαστεί, και ο εμπορικός. Αντίθετα, κατά την πενταετία 2013 - 2017 η απασχόληση εμφανίζεται, σε σχέση με την προηγούμενη πενταετία, περίπου στάσιμη στις κατασκευές (-0,7 χιλ. άτομα) και ελαφρά αρνητική στη μεταποίηση (-3,2 χιλ. άτομα).

Κατά τον ΣΕΒ, τα αναλυτικά αυτά στοιχεία για την απασχόληση δεν αποτυπώνουν πρόοδο ως προς τον μετασχηματισμό της χώρας προς μια πιο εξωστρεφή οικονομία ούτε φαίνεται να αποτυπώνουν σημαντική μετακίνηση απασχολούμενων σε πιο εξελιγμένες και σύγχρονες οικονομικές δομές. Αντίθετα, με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία, φαίνεται να αυξάνεται ο αριθμός των αυτοαπασχολούμενων. Η ένδειξη αυτή ενισχύει το συμπέρασμα ότι κατά τα χρόνια της μεγάλης ύφεσης δεν κερδίσαμε το στοίχημα του επιχειρηματικού μετασχηματισμού σε μεγάλα σχήματα, για τη λειτουργία των οποίων θα ήταν απαραίτητη η αύξηση των απασχολούμενων.

Και πάλι κατά τον ΣΕΒ, στην περίοδο 2013-2017 παρατηρείται μια περαιτέρω γενικευμένη (έστω και επιβραδυνόμενη κατά το τελευταίο διάστημα) πτώση στην πα-

ραγωγικότητα της εργασίας, με τη μεταποίηση να είναι ο μόνος κλάδος που παράγει διεθνώς εμπορεύσιμα αγαθά και στον οποίο αυξάνεται η παραγωγικότητα. Το επιπρόσθετο δυσάρεστο στοιχείο αναφορά με την παρατηρούμενη πτώση της παραγωγικότητας αφορά σε ένα από τα εικαζόμενα αίτια αυτής, δηλαδή στην εξαφάνιση υψηλών δεξιοτήτων από την ελληνική αγορά. Η χώρα απώλεσε 377.000 διευθυντικά στελέχη και 315.000 ειδικευμένους τεχνίτες. Άλλοι μετανάστευσαν και άλλοι εργάζονται πλέον σε εργασίες κατώτερες των προσόντων τους και των γνωστικών τους αντικειμένων, μη μπορώντας να διατηρήσουν τις προηγούμενες θέσεις τους. Τέλος, κατά τα πιο πρόσφατα στοιχεία του ΕΡΓΑΝΗ στο πρώτο δεκάμηνο του τρέχοντος έτους (2018) καταγράφονται 120.087 καθαρές απώλειες θέσεων εργασίας και 168.282 καθαρές νέες θέσεις εργασίας, εικόνα που συμβαδίζει και με την ισχυρή αύξηση των καθαρών προσλήψεων λόγω θερινής τουριστικής περιόδου.

Τα στοιχεία που αναφέρει και αναλύει ο ΣΕΒ αποτυπώνουν την μεγάλη ύφεση που πέρασε η ελληνική οικονομία καθώς και τον αργό ρυθμό ανάκαμψής της. Κατά τη μελέτη τους, φανερώνονται οι δύσκολες συνθήκες, εντός των οποίων καλείται η χώρα να ανακάμψει και να αναπτυχθεί. Η απώλεια ροών στο απασχολούμενο δυναμικό της χώρας και ιδίως η απώλεια εξειδικευμένου δυναμικού, δημιουργεί περαιτέρω αδυναμία εξωστρεφούς ανάπτυξης. Στην τελευταία αυτή δυσκολία, θα πρέπει να προστεθεί και η δυσκολία εξισορρόπησης του ισοζυγίου πληρωμών, με την αύξηση του εμπορικού ελλείμματος, η επιδείνωση του οποίου εξαρτάται ιδιαίτερα από τη διεθνή τιμή του πετρελαίου.

Ο αργός αυτός ρυθμός ανάκαμψης που οφείλεται και στην έλλειψη εξωστρέφειας και στον αργό ρυθμό μετάλλαξης των παραδοσιακών οικονομικών δομών και στην απώλεια σημαντικών εισοδημάτων των παραγωγικών τάξεων και στην αδυναμία του κράτους να διενεργήσει αναπτυξιακές δαπάνες, δημιουργεί υπέρμετρη πίεση στα φορολογικά βάρη. Η αδυναμία αποτελεσματικής διεύρυνσης της φορολογικής βάσης και η διατήρηση αυξημένων φορολογικών συντελεστών οδηγούν σε υπερφορολόγηση. Υπερφορολόγηση που εμποδίζει την αύξηση της κατανάλωσης, η οποία με τη σειρά της δεν επιτρέπει την αύξηση της παραγωγής, η οποία με τη σειρά της δεν επιτρέπει την αύξηση του απασχολούμενου δυναμικού κ.ο.κ.

Το ζητούμενο, λοιπόν, είναι να ξεφύγει επιτέλους η χώρα από τον φαύλο αυτόν κύκλο!

Ασπασία Μάλλιου